

havde noget med mit ophav at gøre – at den var løstrevet fra mig selv.

Med hvert skridt i Stubbekøbings affolkede gader opløses den illusion mere og mere, og det står uhyggelig klart, at fejlslagne og udemokratiske samfundseksperimenter ikke lader sig begrænse til det 20. århundrede eller den tidligere østblok.

Jeg går ned på havnen. Silhuetten af noget graffiti, vi malede for 20 år siden, kan stadig anes på en vejrbit betonvæg langs kajen. Mågerne skriger. Forladte gravemaskiner gemmer sig mellem store grusbunker som uhyrer fra fortiden.

Vinden slår hårdt i ansigtet. En ensom kutter har lagt til. I styrehuset drikker to fiskere kaffe.

Et par dråber regn trommer mod ruden, mens loftslampen i det trange rum kaster sit skær over det mørkegrønne sund. Ude i den disede horisont anes Farøbroen som en smal overgang til en anden verden.

Kabinen flyder med sødetabletter, gummihandsker og lightere. Skipper Ole Kristensen er iklædt skægstubbe og en sort termoheldragt.

Fra sin plads bag instrumentbrættet navigerer han jævnlige sin kutter, 'Elly Kynde', ud i Østersøen efter torsk, sild og rødspætter.

Byen omme på den anden side af rælingen fremhæver han for dens rige historie og beboernes venlighed. Men skipperen ærgres sig over tilbagegangen i Stubbekøbing.

»Der er ingen fremdrift. Det står stille. Udviklingen gik fuldstændig i stå. Byen er død«, siger den 60-årige fisker.

Om bord på kutteren arbejder også 28-

Villavejene, hvor vi legede i 1980'erne, fører direkte til konkurrencestatens vrangside

dem har vi snart for mange af. Gamle tingsælger de«, siger den unge fisker på den karakteristiske lokale dialekt. Han vurderer konsekvenserne af den omsiggribende butiksdød for det lille samfund:

»Jeg tror ikke, det gavner bestræbelsen på at få folk til at flytte herved. De lokale flygter i forvejen herfra for at finde et sted at arbejde«.

Allerede som dreng gik han til hånd hos de ældre fiskere.

»Jeg har aldrig villet være andet end fisker. Fra jeg var omkring 9 år gammel, rendte jeg rundt på havnen. Og forsømte måske skolen en gang imellem, fordi jeg hellere ville herved«, husker Thomas Buch.

De svære tider hænger ikke kun Torvet og Vestergade, men kryber helt ned til kajkanten. Glæden ved at arbejde som fisker blandes med en frygt for erhvervets fremtid. Når 'Elly Kynde's skipper går på pension om nogle år, skaber det usikkerhed for den yngre kollega, der risikerer at miste sit job.

»Der bliver mere og mere stille på havnen for hvert år. De gamle fiskere, som jeg har kendt altid, forsvinder, og der kommer ingen nye til. Der er stort set ik-

ke nogen aktivitet herved længere«, fortæller Thomas Buch. Hans termodragt er blå, skægstubbene en anelse længere.

»Der er stort set ingen forretninger tilbage. Et par damefrisører holder stadig åbent. Og så er der alle de der retrobutikker, ja,

ke nogen aktivitet herved længere«, fortæller Thomas Buch.

Kornsiloen er heller ikke længere i brug, men det vil være fint med et overbliksbillede oppe fra den høje bygning til artiklen.

»Kom med op i Stubbekøbings største vartegn«, siger havnefoged Henrik Andersen imødekommande og roder med et nøglebundt.

DEN KEMPE betonstruktur er grøn forneden af fugt og misligholdelse. En kraftig metalrør runger, da han lukker efter os.

Vi går ind i mørket. En ram lugt af råddent korn strømmer os i møde. Tykke spindelvæv vokser frit i hjørner og kroge. Elevatoren giver sig og skramler faretruende hele den lange tur op. Den trange lift har kun akkurat plads til os begge. Pæren er sprunget. Henrik lyser blå for os med sin smartphone.

»Du skal helst ikke læne dig op ad siden her, så risikerer vi at sidde fast«, lyder hans stemme i den metalliske skramlen.

Det giver et sug i maven, da vi kommer ud på siloens tag.

Villakvarterer og middelaldergyder bugter sig under os. Afhængigt af vinkel, lysindfald og årenes aftryk får teglstens-tagene forskellige røde nuancer.

Tilsammen danner de en broget mosaik ud over det nordøstlige Falster. Derovre står kirken, hvor komponisten og bysbarnet Frederik Magle allerede som 7-årig opførte sin første salme.

Deromme bag min gamle folkeskole skimtes Vænget – boldbanen, hvor den tidligere landsholdsspiller Claus Jensen øvede sine første driblinger. Og dernede snor Grønnegade sig, hvor den garvede

»Det er faktisk muligt at leve hele sit liv inden for byskiltet«, hævder min klassekammerats far

Henrik afbryder strømmen af tanker. Det viser sig, at jeg gik i klasse med hans søn, og vi udveksler nyt fra de sidste par årtier. Havnefogeden hæfter sig ved de mange fordele ved at bo i en by som Stubbekøbing.

»Tiderne er, som de er«, siger han og slår ud med armene.

»Men jeg ser positivt på det: Vi har en fin genbrugsplads. Vi har et autoværksted, så du altid kan få lavet din bil. Folkeskolen er rigtig god. Hvis jeg får brug for et søm, en skrue eller en elpære, cykler jeg bare op i Vestergade og henter den hos XL-Byg«, siger Henrik Andersen, idet han henviser til et lokalt byggemarked, der endnu holder stand.

Den optimistiske havnefoged har talt sig varm og fremhæver begejstret nogle flere af Stubbekøbings fortrin, for eksempel børnehaven og lægehuset.

Derudover er der stor opbakning til både fodboldklubben og badmintonklubben, påpeger min klassekammerats far.

»Det er faktisk muligt at leve hele sit liv inden for byskiltet«, hævder han.

MÅSKE HAR HENRIK Andersen noget at have sin optimisme i. Et par nye plancher

krigsreporter Jan Stage slentrede af sted for at købe cigaretter i den nu lukkede havnekiosk.

Så meget holdt Stage af Stubbekøbing, at hans aske blev spredt, hvor bølgerne slår op om 'Elly Kynde'...

i Bogø-færgens venteskur fortæller, at initiativet Stubbekøbing Områdefornyelse nu prøver at pifte byen lidt op.

Der kommer både fiskemotiver i fortovet og en udsigtstrappe, hvorfra havnens gæster bedre kan lade blikket glide ud over Grønsund.

Derudover opføres en vinkeplads, så de besøgende kan vinke til dem, der kommer ind med færgen, forklarer informationsstavlerne pædagogisk.

Det viser sig, at et ministerium har bevilget et par millioner kroner til projektet. Konsulenterne bag en tilhørende 52 sider lang rapport holder ikke igen med begreber som udviklingspotentiale og udnyttelse af byrum.

De har i sinde at koble byens oplevelser sammen, så der opstår synergi. Projektets bagmænd beklager nemlig, at byrummene ikke indbyder til at gå på opdagelse. Det er åbenbart et problem, at Havnegade ikke markerer sig i sit udtryk.

Læseren af rapporten får nemt det indtryk, at Stubbekøbings dårligdomme skyldes manglende sammenhæng både i bymæssig struktur og mellem attraktioner og events.

Helt i overensstemmelse med den herskende samfundsofattelse tager konsulenterne for givet, at Stubbekøbing skal konkurrere med andre byer om at tiltrække turister og private investeringer.

Rapporten nævner dog ikke med et ord det ironiske i, at politikere på Christiansborg stikker Stubbekøbing en almisse i form af et engangsbeløb for at prøve at sminke skaderne forårsaget af deres egen fejlslagne politik.

I forhold til afviklingen af nærdemokratiet samt de faste stillinger og ind-

komster, der gik tabt efter strukturreformen i 2007, kan områdefornyelsen snare opfattes som en hån mod byens beboere og et forsøg på at tivolisere deres hjem.

Efter en lang arbejdsdag samles mange stubbekøbingsere nu til fyraftensøl på det stolte værtshus Landmanden. Store fyre i slidstærkt orange tøj bundet det ene sæt øl og Underberg efter det næste. Cigarettrøgen ligger som et tykt slør i lokalerne.

Til trods for at det er hverdag, fylder gæsterne stedet godt op. Der bliver skålet og klinket glas og snakket sort, og en midaldrende dame på en barstol i hjørnet er allerede begyndt at snøve, når hun bestiller mere at drikke.

Jeg tømmer hurtigt min øl og forlader beværtningen. For sidste gang går vejen forbi det forhenværende rådhus og dets facade med mere eller mindre træffende livsvisdom.

Bygningen rager op i de mørkegrå skyer som et sørgeligt monument over, hvor store ofre karrierepolitikere, konsulenter og projektledere står klar til at bringe for at konsolidere deres konkurrencestat.

Jeg kigger op og får øje på endnu et mundheld udformet med svære smedjernesbogstaver på de røde mursten.

De bevingede ord fungerer nu som en bøn eller en sarkastisk kommentar rettet mod strukturreformens ophavsmænd: 'Lad dem styre som forstaae det'.